

ארוסה פרק רביעי סוטה

כו.

עין משפט גר מצוה

כג א מיי פ"ח מהל' גירושין הלכה כה סמנ עשין ג טו"ע ח"י"ע קומן יג סעיף יא:
 כד ב מיי שם הלכה כה טו"ע שם סעיף יב:
 כה ג מיי פ"ח מהל' קטוה הלכה י:
 כו ד מיי שם הלכה ה:
 כז ה מיי שם הלכה ז:
 כח ו מיי שם הלכה י:
 כח ז מיי שם הלכה ו:
 ל ה מיי שם הלכה י ופ"ח שם הלכה כג סמנ עשין ו:
 לא ט מיי שם פ"ג הלכה כה:

תוספות שאנין

ואילונית במע" אמה לקייה ולא חזיא ל"ה: ואשת ממזר לממזר כלומר אשה הראויה לממזר ונשאת לממזר וקינא לה ונסתרה ל"ה אלונית או שותה או לא נוטלת כתובה ומיירי בביש לו אשה ובנים דומיא דעקרה וקנה: ולא ליפוש בבטולין פ"ה לא נעשה שלום בניחא לא יפרה ולא ירבה הואיל וכל דורותיו ממזורים: מ"ד וחיה לא נתפשה בו כלומר מהו דתימא פרשה סוטה על כרחין באשת ישראל קיימא מכתובת והיא משמע זו היא דכ"ל לא נתפשה אסורה הא נתפשה בו ועלה קאי קרא דבביריה ועבר עליו דהיכי דמטפשא לן בהן אמ נטמאה אי לא [נטמאה] שותה אבל אשת כהן דליתא בכלל והיא לא נתפשה ליתא נמי בכלל השקאה קמ"ל ל"ה. במתנונה דרך אברים שאין מתנונה במעינים אלא ראשה וראש אברים כבדים עליה מ"ד ח. מ"ד מבלעדי אישך בו משמע דאישך ב"ה הכי הוא קא משמע לן דלמי שקדמה שכיבתו לבעול הוא דאתא וסריס בה הכי הוא וע"ג דלאו חמה קאמרי דמותה לקיימה ולא בסריס אדם שאסור לקיימה משום לא יבא פצוה דכה ל"ה.

(א) נראה דל"ל מ"ד הא לאו זוטא תלה לה וכו' ולפני מהיא ליסתר ועי' בש"י.

[שנשא עקרה וקינה וכו'] ומימה אמאי לא תנא איילונית כהני עקרה וקינה: לא ישא אדם מעוברת חבירו. צירושלמי עליו הכתוב אומר (משלי כג) אל תשיג גבול עולם וצדקה ימומים אל תבא ומודיס חכמים לרבי אלעזר שאם היו לו בניס ואשה [שהיא שותה או לא נוטלת כתובה היו לו אשה ובנים] וממזרין קינו לסתירה ככר נחלית לשמות: **מעוברת עצמו או שותה וכו'.** רש"י פי' ולא אמרינן דלך לקטליה לולד ומימה אמאי אית לן למקטליה מה איכפת לן נמתין עד שמלך הא תגן צפ"ק דערין (ד' קד) האשה היוצאה ליהרג אין ממתינין לה עד שמלך והתם גזירת הכתוב הוא וממזר גס שניחא לרבות את הולד והתם משמע טעמא דרבי קרא הא לא רבי קרא לא קטילייה ליה משום דממונא דבעל הוא דכתיב (שמות כה) כאשר ישית עליו בעל האשה והכל הכי פירושא מעוברת עצמו אע"ג דקינא לה כשהיא מעוברת שותה לאחד שמלך ולא אמרינן כמו גבי מעוברת וילדה ומת הולד או כשהיא אפ"ה אינה שותה דלאו בת קינוי היתה דממעט לה צפריי מדי טעמא אשמו וכדלמרינן צירושלמי לא היו [לן] אשה ובנים וכו' כבר [גראית] שלא לשמות: **אמר לו רבי ישמעאל א"ב יסתרו כל עקריות ויפקדו. תימה וכו' ישמעאל לימא ליה** נפשיה יסתרו כל יולדות בצנעו וילדו צדקו וזו הואיל ולא נסתרה הפסדה: **ואמרת ריבייא הוא. תימה** והא אפיסקמיה לעיל (ד' קד) לרבות הרופסה ושומרת יבס לקינוי: **ויין הוא"ל ונתפשה אסורה אימא לא תשתה כל"קמ"ט.** תימה לר"י אמאי לא פריך הכא ואימא הכי נמי כדפריך לעיל ונראה כל היכא דקרא דמסיק אדעתיה ממזכו למדרש הכי ומדרש דלרשא אחרימי לא פריך ואימא ה"נ דקמ"ל דכך נתן למדרש למשה צפריי ולא צע"א כהן והיא נתפשה לאסורא אשת כהן מבלעדי אישך מי שקדמה שכיבתו בעל הכל בני ישראל ולא גרים קמ"ל ואימא הכי נמי ואמרת רבייא הוא: אשת כהן שותה בו': (א) (אשת כהן שותה) פשיטא מהו דתימא והיא לא נתפשה אסורה הא נתפשה אסורה אימא לא תשתה קא משמע לן: ומותרת לבעלה: פשיטא אמר רב הונא במתנוונה מתנוונה הא בדקה מיא ב^ב במתנוונה דרך אברים מהו דתימא הא זנוי ונאי והא דלא בדקה מיא כי אורחיה משום דבאונס זנאי ולגבי כהן אסורה קא משמע לן: אשת סריס שותה: פשיטא מהו דתימא אישך אמר רחמנא והאי לאו בר הכי הוא קא משמע לן: על ידי כל ערויות מקנין: פשיטא מהו

(א) **לא סופת. דכתיב** תחת אישה: ולא יחזיר עולמים. קנסא קנסוהו רבנן: **לשגיגע ומנו.** לאחר כ"ד חדש ללידת הולד: והרובא. צבור. כמו ילד (בראשית כה) רביא: **מעוברת עצמו.** שהיתה אשמו מעוברת וקינא לה: **או שותה.** ולא אמרינן לא ליקטליה לולד: **אשה ממזר לממזר.** כלומר אשה הראויה לממזר וניסת לממזר וקינא לה ונסתרה: **או שותה** ו' ולקמן פריך פשיטא: **אנא דאמרי כי האי תנא.** דאית ליה עקרה וקנה שותה מלדא נקט אלף איילונית ונסיב תלמודא מונקתה וזרעה זרע ולא משום דאיהנה ראויה לקיימה אלמא כרבי אלעזר ס"ל דיכול לישא אחרת ולפרות ולרבות ואפ"ה איילונית לא: וזו. כל אשה לנועה עקרה משום דלא נסתרה הפסדה: **לא ליפוש פסולין.** לא נעשה שלום בנייהם הלאו לא יפרה ולא ירבה הואיל וכל דורותיו ממזרינן: **והיא לא נתפשה בו.** כלומר מהו דתימא פרשה סוטה על כרחין באשת ישראל קיימא מדכתיב והיא מעוטא משמע זו היא דכי ולא נא נתפשה אסורה הא נתפשה בו' ועלה קאי קרא דמסתחא ועבר עליו רוח וגו' דליכא דמספקא לן בהן אס נטמאה ואם לא נטמאה שותה אכל אשת כהן דליתה בכלל והיא לא נתפשה ליתה נמי בכלל השקאה קמ"ל: **צמטוונה.** לאחר ששתתה אינדין לשמשו עינין דמותה לבעלה דלא תימא זונה היא שהרי גדוקה המיס: **צמטוונה הא.** דלאי צדוקה המיס וזונה היא אלא שמלה לה זכות ואמאי מותרת לבעלה: **צמטוונה דרך אצרים.** שאינה מתנוונה צמעים וציריכס אלא ראשה ושאר אצריה כבידים עליה מהו דתימא הא לאו זכות תלה לה דאס כן הוה לה להתנוונה דרך צדיקת המיס אלא באונס זינתה לפיכך מתנוונה שלא כדרכה ולכהן מיהא תיסקר: **מבלעדי אישך.** משמע דאשה צר הכי הוא: קא משמע לן. דלמיקדס שכיבת בעל לבעול הוא דלתא וסריס צר שכיבת הוא ואף על גב דלאו צר זרעה הוא. (א) וצריס חמה קאמרי דמותה לקיימה ולא צריס אדם שאסור לקיימה משום לא יבא פצוע דכה (דברים כג): מהו

(א) צימות לו. (ב) מוספתא ריש פ"ה ע"ש. (ג) א [נס] צמטוונה. (ד) צדקות לא: וחס מולפת השטות ועי' מוס' לעיל כד. ד"ה ורי יומנן וכו' ועי' מוס' מנחות ח: ד"ה מאי האכל וכו' וא"ש. (ה) רש"ל מ"י, (ו) ש"ך לעמ' הקודם. רש"ל, (ז) וצמדבר ח: (ח) וצמדבר ט, (י) ועי' הטעם צריי דמסנה דלעיל כד. ד"ה אשת קריס ועי' רש"ל, (א) כן גירסת רש"י אבל גירסת רש"ל ד"ה"א עם דבור דלעיל, (ג) עי' צירושלמי קדמי' אלוניות, (ד) רש"ל, (ה) צ"ל דהא.

תורה אור השלם

1. ואם לא נטמאה האשה ונתרה והיא ונקתה ונקעה ירעי: במדבר ה כח
 2. דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם איש איש ביד תששה אשתו ונקעה בו מעל: במדבר ה יב
 3. ושכב איש אתה שכבת ידעלם ומיני אישה ונתרה והיא לא נטמאה: במדבר ה יג

הגהות הב"ח

(א) נמי משוחרר פשיטא כ"ל ומינה ואילונית נמתק:

מוסף רש"י

מעוברת חבירו ומינתק חבירו. אשה שמת בעלה והיא מעוברת או מניקה אסורה להנשא עד כ"ד חדש, שכן פיתק יונק (ביבמות לו).

מעוברת חבירו ומינתק חבירו. אשה שמת בעלה והיא מעוברת או מניקה אסורה להנשא עד כ"ד חדש, שכן פיתק יונק (ביבמות לו).